

Antalya Bilim Üniversitesi

Öğrenci Merkezli Eğitim Kılavuzu

İçindekiler

Antalya Bilim Üniversitesi Öğrenci Merkezli Eğitim Kılavuzu	1
İçindekiler	2
Bölüm 1: Öğrenci Merkezli Eğitime Kuramsal ve Uygulamalı Yaklaşımlar	5
1.1 Antalya Bilim Üniversitesi Eğitim Felsefesi	5
1.2 Öğrenci Merkezli Eğitimin Önemi ve Stratejik Hedefleri	5
1.3 Temel Kuramsal Kavramlar	6
Bölüm 2: Öğrenci Merkezli Ders Tasarımının Teorik ve Uygulamalı Boyutları	7
2.1 Öğrenme Çıktılarının Tanımlanması ve Pedagojik Temelleri	7
2.2.1 Uygulamalı Ders Planlama Senaryoları	7
2.2 Öğrenci Merkezli Ders Planlama	8
2.3 Aktif Öğrenme Ortamlarının Tasarımı ve Yönetimi	9
2.4 Teknoloji Entegrasyonu	9
Bölüm 3: Öğrenci Merkezli Öğretim Yöntemleri ve Teknikleri	11
3.1 Öğrenme Yaklaşımları	11
3.1.1 Probleme Dayalı Öğrenme (PDÖ)	11
3.1.2 Proje Tabanlı Öğrenme (PTÖ)	11
3.1.3 Ters Yüz Edilmiş Sınıf (Flipped Classroom)	11
3.1.4 Araştırma Temelli Öğrenme	12
3.1.5 Keşfetmeli Öğrenme	12
3.1.6 Çoklu Zeka Kuramına Dayalı Öğrenme	12
3.1.7 Deneyimsel Öğrenme	13
3.2 Etkileşimli ve Deneyim Temelli Teknikler	14
3.2.1 Vaka Analizi	14
3.2.2 Rol Yapma ve Simülasyon	14
3.2.3 Beyin Fırtınası ve Zihin Haritaları	15
3.2.4 Akran Öğretimi	15
3.2.5 Oyunlaştırma ve Yarışma Tabanlı Teknikler	15
3.2.6 İstasyon Tekniği	15
3.2.7 Altı Şapka Düşünme Tekniği	16
3.2.8 Kavram Karşılaştırma Tablosu	16
3.2.9 Balık Kılçığı Diyagramı	16
3.2.10 Senaryo Temelli Öğrenme	16
3.3 Teknoloji Destekli Uygulamalar	18
3.3.1 LMS Sistemleri ve Dijital İçerik Kullanımı	18

3.3.2 Etkileşimli Öğrenme Araçları	18
3.3.3 Uyarlanabilir Öğrenme Sistemleri ve Öğrenme Analitiği	18
3.3.4 VR/AR ve Simülasyon Tabanlı Öğrenme	19
3.3.5 Dijital Etik ve Bilinçli Teknoloji Kullanımı	19

Bölüm 4: Öğrenci Merkezli Ölçme ve Değerlendirme Yaklaşımları **20**

4.1 Ölçme-Değerlendirme Prensipleri ve Kuramsal Temeller	20
4.1.1 Kuramsal Temeller	20
4.1.2 Temel Prensipler	21
4.2 Alternatif Değerlendirme Yöntemleri	21
4.2.3 Öz Değerlendirme	22
4.2.4 Akran Değerlendirme	23
4.2.5 Yansıtma (Refleksiyon) Temelli Değerlendirme	23
4.2.6 Proje Tabanlı Değerlendirme	23
4.2.7 Dijital Hikayeleştirme	23
4.2.8 Kavramsal Harita Değerlendirmesi	23
4.2.9 Analitik Rubrik Kullanımıyla Değerlendirme	24
4.2.10 Kendini Anlatma Videoları	24
4.3 Proje ve Sunum Değerlendirme Kriterleri	25
4.3.1 Proje Değerlendirme Kriterleri	25
4.3.2 Sunum Değerlendirme Kriterleri	26
4.4 Değerlendirme Sonuçlarının Pedagojik Kullanımı	27
4.4.1 Öğrenci Geribildirimi ve Öz Yönetim Becerilerinin Gelişimi	28
4.4.2 Öğretim Stratejilerinin İyileştirilmesi	28
4.4.3 Akademik Danışmanlık ve Bireysel Öğrenme Destekleri	28
4.4.4 Program ve Ders Düzeyinde İyileştirme	28
4.4.5 Dijital Ölçme Sistemleri ve Analitik Araçlarla Veri Kullanımı	29

Bölüm 5: Öğrenci Geri Bildirimi ve Akademik Danışmanlık **30**

5.1 Geri Bildirim Yaklaşımları	30
5.1.1 Geri Bildirimin Tanımı ve Kuramsal Temelleri	30
5.1.3 Zamana Göre Geri Bildirim	30
5.1.4 Kaynağa Göre Geri Bildirim	30
5.1.5 Yapı Biçimine Göre Geri Bildirim	31
5.1.6 Etkin Geri Bildirimin Temel İlkeleri	31
5.1.7 Geri Bildirimi Destekleyen Pedagojik Yöntemler	31
5.2 Akademik Danışmanlık: Rol, Sorumluluk ve Yetkinlikler	32
5.2.1 Akademik Danışmanlığın Rolü	33
5.2.2 Danışmanın Temel Sorumlulukları	33
5.2.3 Akademik Danışman Yetkinlikleri	33
5.2.4 Danışmanlık Etkileşiminin İlkeleri	34
5.3 Danışmanlıkta Kurumsal Stratejiler ve Destek Sistemleri	34
5.3.1 Kurumsal Politikalar ve Danışmanlık Yapıları	34
5.3.2 Danışman Gelişim Programları	34
5.3.3 Öğrenci Yönlendirme ve Erken Uyarı Sistemleri	35
5.3.4 Entegratif Destek Birimleri ve Yönlendirme Ağı	35
5.3.5 Danışmanlık Geri Bildirim ve İzleme Sistemleri	35
Bölüm 6: Ekler	36

Doküman No ÜY-KL-0007

Yayın Tarihi 03.06.2025

Değişiklik No -

Değişiklik Tarihi -

6.1 Yabancı Diller Okulu, Holistik Yazım Kriterleri	36
6.2 Öğrenci Merkezli Eğitim Akademisyen Öz Değerlendirme Formu	38
6.3 Yabancı Diller Okulu, Proje Ölçütü	42
6.4 Yabancı Diller Okulu, Eşleştirilmiş Konuşma Testi için Konuşma Sınav Kriterleri	43

Bölüm 1: Öğrenci Merkezli Eğitime Kuramsal ve Uygulamalı Yaklaşımlar

1.1 Antalya Bilim Üniversitesi Eğitim Felsefesi

Antalya Bilim Üniversitesi, 21. yüzyılın değişen öğrenme paradigmasına yanıt veren, öğrenciyi merkeze alan, katılımcı ve eleştirisel düşünmeyi odağa yerleştiren bir eğitim felsefesine sahiptir. Bu felsefe, bireysel farklılıkları ve çok çeşitli öğrenme biçimlerini tanıyan, öğrencinin bilgiye edilgen bir nesne olarak değil, bilgiyi üreten, sorgulayan ve yeniden anlamlandıran etkin bir özne olarak konumlandırıldığı bir yaklaşımı benimser.

Bu yaklaşım doğrultusunda, üniversitemizin pedagojik politikaları, akademik yapılanması ve ders içerikleri öğrencilerin eleştirisel düşünme, problem çözme, yaratıcılık ve yaşam boyu öğrenme gibi çağdaş becerileri geliştirecek şekilde tasarlanmaktadır. Bu yaklaşım aynı zamanda, akademik programların dış dünyayla kurduğu ilişkilerde de aktif bir öğrenci katılımını teşvik eden, öğretim elemanı ile öğrenci arasındaki etkileşimi çok yönlü hale getiren bir zemin oluşturmaktadır.

1.2 Öğrenci Merkezli Eğitimin Önemi ve Stratejik Hedefleri

Öğrenci merkezli eğitim yaklaşımı, öğretme odaklı değil öğrenme odaklı bir anlayışı esas alır. Bu bağlamda, eğitim süreci salt bilgi aktarımından ibaret görülmemekte, öğrencinin bilgiye ulaşma, bilgiyi sorgulama, çok yönlü düşünme ve bilgiyi toplumsal bağlamında kullanma becerilerinin geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Bu yaklaşımın Antalya Bilim Üniversitesi'ndeki stratejik hedefleri şu şekilde sıralanabilir:

- **Eleştirisel düşünme ve problem çözme becerilerinin geliştirilmesi:** Öğrencilerin bilgiye sadece erişimlerini değil, bilgiyi analiz etme, sentezleme ve yeni durumlara uygulama yeteneklerini de geliştirmeleri desteklenir.
- **Kişiselleştirilmiş öğrenme ortamlarının oluşturulması:** Farklı öğrenme tarzlarına, ilgi alanlarına ve bireysel hedeflere uygun öğretim tasarımlarıyla öğrenci potansiyelinin maksimize edilmesi amaçlanır.
- **Öğrenme özerkliğinin sağlanması ve içsel motivasyonun artırılması:** Öğrencilerin kendi öğrenme süreçlerine yön verebilen, sorumluluk alan, hedef koyan ve bu hedefe ulaşmak için strateji belirleyebilen bireyler olarak yetkinleştirilmesi temel amacı oluşturur.

- **Disiplinlerarası bağlamda bütüncül yaklaşımın benimsenmesi:** Öğrenmenin yalnızca belirli bir alanla sınırlı kalmadığı; sosyal, etik, ekonomik ve kültürel boyutları da kapsayacak şekilde tasarlandığı öğrenme deneyimleri desteklenir.

1.3 Temel Kuramsal Kavramlar

Öğrenci merkezli eğitimin kuramsal temeli, başta yapılandırmacı öğrenme kuramı olmak üzere, birçok modern eğitim teorisine dayanmaktadır. Yapılandırmacılık (constructivism), öğrenmenin pasif bilgi aktarımı değil, aktif anlam kurma süreci olduğunu savunur. Buna göre öğrenciler, yeni bilgileri mevcut bilgi dağarcıklarıyla ilişkilendirerek kendi anlamlarını inşa ederler.

Bloom'un Bilişsel Taksonomisi ise öğrenme hedeflerinin bilişsel zorluk düzeylerine göre sınıflandırılmasını sağlayan evrensel bir çerçevedir. Hatırlama, anlama, uygulama, analiz, değerlendirme ve yaratma gibi alt basamaklardan oluşan bu taksonomi, hem öğrenme çıktılarının tanımlanması hem de ders içeriklerinin çeşitlendirilmesinde etkin bir yol haritası sunar.

Aktif öğrenme yaklaşımları ise öğrencilerin öğrenme sürecinde edilgen değil, etkin rol almasını önceler. Tartışma, grup çalışması, problem çözme, proje geliştirme ve uygulamalı etkinlikler yoluyla öğrenmenin kalıcılığı artar. Bu bağlamda öğretim elemanları rehberlik edici, kolaylaştırıcı ve öğrenmeyi destekleyici bir rol üstlenir.

Sonuç olarak, Antalya Bilim Üniversitesinin benimsediği öğrenci merkezli eğitim felsefesi, kuramsal temellerle uyumlu, uygulamaya dönük ve sürekli gelişime açık bir çerçeve sunmakta; öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve devinişsel bütün alanlarda etkin bireyler olarak yetkinleşmesini hedeflemektedir.

Bölüm 2: Öğrenci Merkezli Ders Tasarımının Teorik ve Uygulamalı Boyutları

2.1 Öğrenme Çıktılarının Tanımlanması ve Pedagojik Temelleri

Öğrenme çıktıları, bir ders ya da program tamamlandığında öğrencinin kazanması beklenen bilgi, beceri ve yetkinlikleri ifade eder. Öğrenme çıktıları, öğrenme sürecinin şeffaf, izlenebilir ve ölçülebilir hale gelmesini sağlar. Bu nedenle öğrenme çıktıları, öğretim tasarımının merkezinde yer alır ve hem ders içeriğinin oluşturulmasında hem de ölçme-değerlendirme stratejilerinin belirlenmesinde belirleyici rol oynar.

Etkin öğrenme çıktıları açık, anlamlı, somut ve ölçülebilir ifadelerle yazılmalıdır. Bloom'un Yenilenmiş Taksonomisi bu noktada rehberlik eder. Hatırlama, anlama, uygulama, analiz, değerlendirme ve yaratma basamaklarına göre sınıflandırılan bu çıktılar, öğrencinin bilişsel yetkinliklerinin hangi seviyede geliştirileceğini ortaya koyar. Aynı zamanda Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi (EQF) ve TYYÇ (Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi) ile uyumlu çıktılar, programlar arası tutarlılığı ve kalite güvencesi açısından da kritik öneme sahiptir.

2.2.1 Uygulamalı Ders Planlama Senaryoları

Aşağıda, çeşitli disiplinlere uygun biçimde hazırlanmış öğrenci merkezli ders planlama senaryoları sunulmuştur. Her örnekte öğrenme çıktıları, aktif öğrenme stratejisi, sınıf içi etkinlik planlaması ve değerlendirme yaklaşımı bütüncül biçimde modellenmiştir.

A. Mühendislik Fakültesi - "Termodinamik" Dersi

Öğrenme Çıktısı: Öğrenci, bir kapalı sistemin enerji dönüşüm süreçlerini analiz edebilir.

Yöntem: Probleme Dayalı Öğrenme (PDÖ) Ders Aktivitesi: Öğrencilere bir içten yanmalı motorun ısı verimliliğini artırmaya yönelik bir problem sunulur. Öğrenciler 4'lü gruplara ayrılır, literatür araştırması ve hesaplamalar yaparak çözüm önerileri geliştirir.

Süreç Adımları:

10 dk: Problem senaryosu sunumu

25 dk: Grup tartışması ve çözüm üretimi

10 dk: Sunum ve sınıf içi geri bildirim

5 dk: Öğrenci refleksiyonu

Değerlendirme: Grup raporu + bireysel kısa yansıma yazısı

B. Mimarlık Fakültesi - "Tasarım Stüdyosu"

Öğrenme Çıktısı: Öğrenci, bağlam-odaklı mekânsal tasarım kararları geliştirebilir.

Yöntem: Deneyimsel ve Yansıtıcı Öğrenme

Ders Aktivitesi: Öğrencilerden çevreye duyarlı konut birimi tasarımları istenir. Mekan kurgusu için yerinde gözlem yapılır. Öğrenciler, kendi eskizlerine dair haftalık sözlü yansıma sunar.

Süreç Adımları:

15 dk: Örnek proje incelemesi

20 dk: Kendi tasarımlarına dair çizim uygulaması

10 dk: Gruplar arası eskiz değerlendirme

5 dk: Refleksiyon soruları

Değerlendirme: Süreç boyunca gelişim dosyası + dönem sonu tasarım sunumu

C. İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi - "Yönetim ve Organizasyon" Dersi

Öğrenme Çıktısı: Öğrenci, bir örgütte liderlik yaklaşımlarını analiz edebilir ve uygun stratejiler geliştirebilir.

Yöntem: Rol Yapma ve Simülasyon

Ders Aktivitesi: Öğrenciler, bir değişim yönetimi süreci içeren senaryoda farklı roller üstlenir. Lider, ekip üyesi ve danışman gibi pozisyonlara bölünerek grup simülasyonu gerçekleştirilir. Akran değerlendirmesi yapılır.

Süreç Adımları:

10 dk: Senaryo dağıtımı ve görev paylaşımı

20 dk: Rol oyunu uygulaması

15 dk: Geri bildirim ve akran yorumları

5 dk: Eğitmen toparlaması ve yönlendirme

Değerlendirme: Rubrik destekli performans değerlendirmesi

2.2 Öğrenci Merkezli Ders Planlama

Öğrenci merkezli ders planlaması, klasik içerik aktarımından ziyade, öğrencinin aktif şekilde öğrenme sürecine dahil olmasını hedefleyen pedagojik kararlarla inşa edilir. Etkili bir ders planlaması, "planlama öğrenme çıktısından başlar" ilkesiyle şekillenir. Bu bağlamda, her ders şu stratejik aşamalar etrafında kurgulanmalıdır:

- Öğrenme çıktılarına uygun içerik seçimi,
- Çıktılara ulaşmayı sağlayacak aktif öğrenme yöntemlerinin belirlenmesi,
- Ölçme-değerlendirme stratejilerinin entegrasyonu,
- Öğrenme süreci için çoklu kaynaklar ve dijital desteklerin belirlenmesi,
- Öğrencinin dersi sahiplenmesini sağlayacak geri bildirim mekanizmalarının kurulması.

Planlama sürecinde ayrıca esneklik, bireysel farklılıklara duyarlılık ve kapsayıcılık ilkeleri de dikkate alınmalıdır. Bu bağlamda öğretim elemanı, planın yalnızca akademik hedeflere değil, aynı zamanda öğrencilerin öğrenme motivasyonuna da hizmet etmesini sağlamalıdır.

2.3 Aktif Öğrenme Ortamlarının Tasarımı ve Yönetimi

Aktif öğrenme ortamları, öğrencinin derse zihinsel, sosyal ve fiziksel olarak aktif katılımını destekleyen, yapılandırılmış eğitim alanlarıdır. Bu ortamların tasarımı, sadece mekansal değil; pedagojik ve psikolojik boyutları da içerir.

Fiziksel açıdan aktif öğrenme ortamları, öğrenciler arasında etkileşimi kolaylaştıracak şekilde düzenlenmiş; esnek oturma düzeni, grup çalışması alanları, dijital tahta, hareketli ekranlar gibi donanımlarla desteklenmiş olmalıdır.

Psikolojik olarak ise, öğrencilerin kendilerini ifade edebildikleri, hata yapmaktan korkmadıkları, kapsayıcı ve destekleyici bir ortam inşa edilmelidir. Bu ortamlarda öğretim elemanının rolü, bilgi aktarımcısından çıkarak rehber ve kolaylaştırıcı konumuna evrilir.

Ayrıca, aktif öğrenme ortamlarının sürekli ölçme-değerlendirme verileriyle izlenmesi ve iyileştirilmesi gerekmektedir. Bu izlemede ders içi anketler, katılım analizleri ve öz-değerlendirme formları etkili araçlar sunar.

2.4 Teknoloji Entegrasyonu

21. Yüzyıl öğrenme ortamlarında dijital teknolojilerin bilinçli ve pedagojiye entegre şekilde kullanılması, öğrenme deneyiminin niteliğini çarpıcı biçimde artırmaktadır. Teknoloji entegrasyonu, yalnızca aracısız bir fonksiyona sahip değil; aynı zamanda öğrenme sürecinin yeniden kurgulanmasına olanak tanıyan bir katalizördür.

Bu entegrasyon çerçevesinde, şu boyutlar dikkate alınmalıdır:

- **Öğrenme içeriğinin sunumu:** LMS sistemleri (Moodle, Canvas vb.), video dersler, podcastler, interaktif sunumlar
- **Etkileşim ve katılım:** Mentimeter, Padlet, Kahoot gibi anlık geri bildirim sağlayan platformlar
- **Bireyselleştirilmiş öğrenme yolları:** Uyarlanabilir öğrenme sistemleri ve öğrenme analitiği destekli karar verme
- **Zenginleştirilmiş deneyim:** Sanal ve artırılmış gerçeklik, simülasyon teknolojileri

Tüm bu dijital bileşenler, öğrencilerin kendi öğrenme yollarını oluşturmalarına imkan tanırken, öğretim elemanlarına da özelleştirilmiş öğrenme stratejileri geliştirme esnekliği kazandırır.

Sonuç olarak, öğrenci merkezli ders tasarımı; öğrenme çıktıları, öğretim stratejileri, aktif öğrenme ortamları ve teknoloji entegrasyonu gibi bileşenlerin çok boyutlu ve etkileşimli olarak bir araya getirilmesiyle hayata geçirilebilir. Bu bütüncül yaklaşım, öğrencilerin anlamlı, kalıcı ve transfer edilebilir öğrenme deneyimleri yaşamasını sağlar.

Bölüm 3: Öğrenci Merkezli Öğretim Yöntemleri ve Teknikleri

3.1 Öğrenme Yaklaşımları

Yenilikçi öğretim yaklaşımları, öğrenciyi pasif bilgi alıcısı olarak konumlandıran geleneksel modellerin aksine, onu bilgiyi üreten, anlamlandıran ve uygulayan aktif bir özne olarak merkeze alır. Bu paradigmada, yapılandırmacılık ve sosyal öğrenme kuramlarından beslenen çağdaş öğrenme yaklaşımları; deneyim, problem çözme, işbirliği ve teknoloji destekli uygulamalarla öğrencinin öğrenme sürecine aktif katılımını önceler. Antalya Bilim Üniversitesi, öğrenci merkezli eğitim anlayışı doğrultusunda bu yaklaşımların ders tasarımlarında sistematik olarak kullanılmasını teşvik etmektedir.

3.1.1 Probleme Dayalı Öğrenme (PDÖ)

Probleme Dayalı Öğrenme (Problem-Based Learning, PBL), öğrencilerin karmaşık, gerçek dünya problemleri etrafında bilgi arayışına çıktıkları, sorgulama temelli bir yaklaşımdır. Bu modelde öğrenciler, disiplinlerarası bilgi alanlarından yararlanarak problemi analiz eder, hipotezler geliştirir, bilgiyi araştırır, çözüm stratejileri geliştirir ve sonuçları değerlendirir.

PDÖ, sadece bilişsel becerileri değil; takım çalışması, zaman yönetimi, liderlik ve etkili iletişim gibi duyuşsal ve sosyal becerileri de geliştirir. Öğrenciler, kendi öğrenme hedeflerini belirleme ve bu hedeflere ulaşma yollarını planlama konusunda daha fazla sorumluluk alır. Bu yöntem, tıp, mühendislik, hukuk ve eğitim gibi problem çözmeye dayalı meslek alanlarında sıklıkla kullanılmaktadır.

3.1.2 Proje Tabanlı Öğrenme (PTÖ)

Proje Tabanlı Öğrenme (Project-Based Learning), öğrencilerin gerçek yaşamla ilişkili, uzun dönemli ve çıktı odaklı projeler geliştirdiği, disiplinlerarası çalışmayı teşvik eden bir yaklaşımdır. Bu yöntem, öğrencilerin bilgiye erişme becerilerinden ziyade, bilgiyi uygulama, analiz etme ve sunma yeterliklerini geliştirir.

PTÖ, özellikle yarının becerileri olarak adlandırılan iletişim, takım çalışması, yaratıcılık ve öz yönetim gibi yetkinliklerin gelişiminde kritik bir rol oynar. Öğrenciler, proje süresince kendi rollerini ve sorumluluklarını üretkenlik çerçevesinde şekillendirir. Elde edilen çıktılar somut bir ürün ya da sunum şeklinde ortaya konarak değerlendirilir.

3.1.3 Ters Yüz Edilmiş Sınıf (Flipped Classroom)

Ters Yüz Edilmiş Sınıf modeli, geleneksel ders işleme düzenini tersine çeviren bir yaklaşımdır. Bu modelde bilgi aktarımı ağırlıklı öğeler (konu anlatımı, video dersler vb.) öğrenciler tarafından ders

dışında bireysel olarak çalışılırken; sınıf içi zaman, tartışma, problem çözme, vaka analizi gibi etkileşimli ve uygulama temelli etkinliklere ayrılır.

Bu yöntem, öğrencilerin bireysel öğrenme hızına uygun biçimde içeriği sindirmesine olanak tanırken; sınıf ortamının öğretim elemanı rehberliğinde deneyimsel öğrenmeye ayrılmasını sağlar. Ters yüz modelinde, öğretim elemanının rolü önceden tanımlanmış bilgi sunumundan, öğrenciyle birlikte bilgiye erişimi kolaylaştıran ve öğrenmeyi yönlendiren bir kolaylaştırıcıya dönüşür.

3.1.4 Araştırma Temelli Öğrenme

Araştırma temelli öğrenme (Research-Based Learning (RBL) , öğrencilerin bilimsel düşünceyi kullanarak bilgi üretme, analiz etme, eleştirme ve sentezleme becerilerini geliştirmeyi amaçlayan bir yaklaşımdır. Bu modelde öğrenci, bir araştırma sürecinin tüm adımlarına aktif olarak katılır: problem tanımlama, hipotez kurma, veri toplama, analiz etme ve sonuç çıkarma.

Bu yaklaşım, öğrencilerin eleştirisel düşünme becerilerini geliştirirken, aynı zamanda bilimsel etik, ekip çalışması ve akademik yazın becerilerinin de kazanılmasını sağlar. Araştırma temelli öğrenme, sadece lisansüstü eğitimlerde değil, lisans düzeyindeki programlarda da yaygınlaştırılmalıdır.

3.1.5 Keşfetmeli Öğrenme

Keşfetmeli öğrenme (Exploratory Learning) , öğrencilerin bilgiyi doğrudan edinmek yerine, problemlerle karşılaşarak, kendi bağlamlarında anlamlandırma ve çözüme ulaşma sürecini destekleyen bir yaklaşımdır. Bruner tarafından geliştirilen bu model, öğrencilerin yeni bilgilerle karşılaşma sürecinde aktif sorgulama, tahmin yürütme ve anlam kurma becerilerinin ön planda olmasını sağlar.

Keşfetmeli öğrenme, kavramsal anlama ve kalıcı öğrenme üzerinde olumlu etki sağlar. Bu yöntemle öğrenenler, bilgiye ulaşmanın yollarını keşfederek, bilgiye ilişkin sahiplik hissi geliştirir ve öğrenme sürecine karşı daha fazla sorumluluk alır.

3.1.6 Çoklu Zeka Kuramına Dayalı Öğrenme

Howard Gardner'ın çoklu zeka kuramı (Multiple Intelligence Theory) , bireylerin farklı zeka alanlarına (sözel-dilsel, mantıksal-matematiksel, görsel-uzamsal, bedensel-kinestetik, müziksel, sosyal, içsel, doğalist vb.) sahip olduklarını kabul eder ve öğretim süreçlerinin bu çeşitliliğe göre şekillendirilmesini savunur.

Bu yaklaşım, geleneksel akademik beceriler dışında kalan öğrencilerin de potansiyelini ortaya çıkarmasına imkan tanır. Dersler, farklı zeka alanlarını aktive edecek biçimde tasarlandığında, öğrencilerin ilgisi artar, öğrenmeye katılım derinleşir ve bireysel başarı potansiyeli yükseltilebilir.

3.1.7 Deneyimsel Öğrenme

Deneyimsel öğrenme (Experiential Learning) , öğrenmenin en etkili şekilde yaşanarak, deneyim yoluyla gerçekleştiğini savunan bir yaklaşımdır. David Kolb'un modeline dayanan bu yaklaşımda öğrenme döngüsü şu aşamalardan oluşur: somut deneyim, deneyimi yansıtma, genelleme ve yeni durumlara uygulama.

Bu modelde öğrenci, teorik bilgiyi sahada ya da simülatif ortamlarda deneyimler; deneyimlerini analiz eder, kavramsallaştırır ve yeni şartlara adapte eder. Stajlar, saha çalışmaları, hizmet öğrenimi, laboratuvar uygulamaları bu yaklaşımın yaygın uygulamaları arasındadır.

Öğrenme Yaklaşımı	Öğrenci Rolü	Eğitici Rolü	Öne Çıkan Beceriler	Uygulama Alanı	Değerlendirme Yöntemi
Probleme Dayalı Öğrenme (PDÖ)	Problem çözücü, araştırmacı	Kolaylaştırıcı, rehber	Eleştirel düşünme, işbirliği	Tıp, mühendislik, hukuk, eğitim	Süreç odaklı, öz değerlendirme
Proje Tabanlı Öğrenme (PTÖ)	Proje geliştirici, işbirlikçi	Yol gösterici, koç	Yaratıcılık, zaman yönetimi	Tüm disiplinlerde çok yönlü	Proje çıktısı, sunum, rubrik
Ters Yüz Edilmiş Sınıf	Bireysel hazırlık + sınıf içi uygulayıcı	Rehber, uygulama lideri	Bireysel sorumluluk, aktif	Tüm teorik derslerde	Sınıf içi uygulama, katılım analizi
Araştırma Temelli Öğrenme	Araştırmacı, analiz edici	Danışman, araştırma yönlendiricisi	Analiz, sentez, bilimsel etik	Araştırma ağırlıklı programlar	Araştırma raporu, veri analizi
Keşfetmeli Öğrenme	Sorgulayıcı, keşfedici	Soru sorucu, öğrenmeyi tetikleyici	Kavram kurma, problem çözme	İlköğretimden üniversiteye	Gözlem, yapılandırılmış sorular
Çoklu Zeka Kuramına Dayalı	Kendi güçlü yönleriyle öğrenen	Zeka alanlarını destekleyici	Çok yönlü düşünme, bireysel katılım	Tüm eğitim düzeylerinde	Performansa dayalı değerlendirme

Öğrenme Yaklaşımı	Öğrenci Rolü	Eğitici Rolü	Öne Çıkan Beceriler	Uygulama Alanı	Değerlendirme Yöntemi
Deneyimsel Öğrenme	Deneyimleyici, yansıtıcı	Deneyim sağlayıcı, geri bildirim veren	Yansıtma, adaptasyon, uygulama	Saha çalışması, laboratuvar, staj	Deneyim sonrası yansıtma, rapor

3.1 Öğrenme Yaklaşımları Özeti

3.2 Etkileşimli ve Deneyim Temelli Teknikler

21.Yüzyıl öğretim ortamlarında, öğrencinin sadece bilgiye erişmesini sağlayan değil, aynı zamanda bu bilgiyi anlamlandırmasını, uygulamasını ve sosyal bağlam içerisinde kullanmasını destekleyen öğretim teknikleri kritik bir yer tutmaktadır. Etkileşimli ve deneyim temelli öğretim teknikleri, öğrenciyi merkeze alan pedagojik modellerin temel taşlarından biridir. Bu teknikler, öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor alanlarda aktif katılımını sağlayarak, öğrenmenin kalıcılığını ve transfer edilebilirliğini artırır.

3.2.1 Vaka Analizi

Vaka analizi, gerçek hayattan ya da kurgu olaylardan yola çıkarak öğrencilerin olaylar arasındaki nedensel ilişkileri sorgulamalarını, analiz etmelerini ve çözüme dair stratejiler üretmelerini destekleyen bir tekniktir. Bu yöntem, özellikle eleştirisel düşünme, karar verme ve etik muhakeme gibi yüksek düzey bilişsel becerilerin gelişiminde etkilidir.

Vaka analizi teknikleri, tıp, hukuk, işletme ve sosyal bilimler başta olmak üzere, çeşitli disiplinlerde etkili biçimde kullanılmakta; öğrencilerin teori-pratik bağlantısını kurmasını ve bilgiyi uygulama bağlamında anlamlandırmasını kolaylaştırmaktadır.

3.2.2 Rol Yapma ve Simülasyon

Rol yapma (role-play) ve simülasyon teknikleri, öğrencilerin belirli roller üstlenerek gerçek yaşam durumlarını deneyimlemelerini sağlayan, aktif ve katılımcı öğrenme ortamları yaratır. Bu teknikler, özellikle empati kurma, kriz yönetimi, etkili iletişim, liderlik ve sosyal becerilerin gelişiminde önemlidir.

Simülasyonlar, tıbbi müdahalelerden hukuk mahkemelerine, işletme yönetiminden diplomatik krizlere kadar çok çeşitli senaryolar üzerinden uygulanabilir. Bu tekniklerin kullanıldığı ortamlarda, öğretim elemanlarının değerlendirici rolü kadar, öğrencilerin birbirlerinden öğrenmesini sağlayan geri bildirim mekanizmaları da eğitimsel kazançları zenginleştirir.

3.2.3 Beyin Fırtınası ve Zihin Haritaları

Beyin fırtınası (brainstorming), yaratıcı düşünceyi tetikleyen ve bireylerin farklı fikirleri serbestçe ifade etmelerine olanak tanıyan bir tekniktir. Öğrencilerin aktif katılımını, grup dinamikleri içindeki etkileşimi ve çok yönlü düşünmeyi destekler. Bu teknik, yeni konuya girerken ön bilgi yoklaması için veya bir ders sonunda kazanımları özetlemek için kullanılabilir.

Zihin haritaları ise, öğrencilerin karmaşık bilgi düzenlerini organize etmelerini, kavramlar arası ilişkileri görüştürmelerini ve yapılandırmacı öğrenme anlayışına uygun şekilde bilgiyi inşa etmelerini sağlar. Bu yöntemler hem bireysel hem de grup çalışmalarında kullanılabilir.

3.2.4 Akran Öğretimi

Akran öğretimi, öğrencilerin birbirlerine bilgi ve beceri aktarımı yapmasını esas alan katılımcı bir öğretim tekniğidir. Bu yöntemde, öğretici rolü üstlenen öğrenci, bilgiyi kendi kelimeleriyle ifade ederek öğrenmesini derinleştirirken; dinleyici olan öğrenci, benzer yaş grubu ya da deneyim seviyesi nedeniyle daha yakın ve anlaşılabilir bir öğrenme deneyimi yaşar.

Bu teknik, öğrenme sürecini demokratikleştirir, topluluk içi sorumluluk duygusunu artırır ve sosyal öğrenmeyi destekler. Akran öğretimi, özellikle uygulamalı derslerde, laboratuvar çalışmalarında ve dil öğretiminde etkin olarak kullanılabilir.

3.2.5 Oyunlaştırma ve Yarışma Tabanlı Teknikler

Eğitimde oyunlaştırma, öğrenme sürecine oyun dinamikleri entegre edilerek motivasyonun artırılmasını sağlayan yenilikçi bir yaklaşımdır. Yarışma, puanlama, liderlik tabloları, rozet kazanma gibi unsurlar, öğrencilerin derse olan ilgisini artırmakta ve tekrar eden içeriklerin pekiştirilmesinde etkili olmaktadır.

Oyunlaştırma teknikleri, dijital uygulamalar (Kahoot, Quizizz, Socrative vb.) aracılığıyla uygulanabileceği gibi, basit materyaller ve senaryolarla da geleneksel olarak uygulanabilir. Bu teknikler sayesinde öğrenenlerin rekabet, başarı hissi ve anlık geri bildirim mekanizmaları etkinleştirilerek öğrenmeye karşı olumlu tutum geliştirilir.

Etkileşimli ve deneyim temelli öğretim teknikleri, sadece bilgi aktarımının ötesine geçerek öğrencilerin düşünme biçimlerini, sosyal ilişkilerini ve kendilik farkındalıklarını geliştiren bütüncül bir eğitim deneyimi sunar. Antalya Bilim Üniversitesi, bu tekniklerin öğretim uygulamalarına entegre edilmesini destekleyerek, öğrencinin sadece akademik olarak değil; aynı zamanda birey olarak gelişmesini amaçlayan bir öğrenme ekosistemini inşa etmeyi hedeflemektedir.

3.2.6 İstasyon Tekniği

İstasyon tekniği, sınıf içinde farklı noktalarda çeşitli öğrenme etkinliklerinin planlandığı ve öğrencilerin bu etkinlikler arasında dönüşümlü olarak ilerlediği yapılandırmacı bir tekniktir. Her istasyonda farklı bir beceri, konu ya da öğrenme materyali sunulur. Bu yöntem, çoklu zekaya dayalı öğretimi destekler ve bireysel farklılıkları dikkate alarak öğrencilerin farklı alanlarda kendilerini ifade etmelerine olanak sağlar.

Bu teknikte grup çalışması, liderlik, karar verme ve zaman yönetimi gibi beceriler de etkin olarak geliştirilir. Aynı zamanda öğrenme ortamını dinamik hale getirerek dikkat ve motivasyonu yüksek düzen tutar.

3.2.7 Altı Şapka Düşünme Tekniği

Edward de Bono tarafından geliştirilen bu teknik, bir problemin farklı bakış açılarından incelenmesini sağlar. Altı farklı şapka; duygular, bilgiler, eleştiriler, iyimserlik, yaratıcılık ve süreç odaklılık gibi farklı zihinsel konumları temsil eder. Öğrenciler sırasıyla bu şapkaları "takarak" probleme o perspektiften yaklaşır.

Bu teknik, eleştirisel ve yaratıcı düşünme becerilerini geliştirmenin yanı sıra, öğrencilerin empati kurma, farklı görüşleri anlama ve ortak karar alma becerilerini de destekler.

3.2.8 Kavram Karşılaştırma Tablosu

Kavramlar arasındaki benzerlik ve farklılıkları analiz etmeye dayalı olan bu teknik, özellikle kavramsal öğrenmenin derinleşmesi ve anlamlı öğrenmenin sağlanması için etkilidir. Öğrenciler iki veya daha fazla kavramı tablo halinde karşılaştırarak, detaylı analiz yapma ve bilgi yapılandırma becerilerini geliştirir.

Bu teknik, özellikle fen bilimleri, sosyal bilgiler ve kavram çıktılarının ön planda olduğu derslerde kullanıldığında kavram yanılgılarını giderme ve anlama derinliğini artırma açısından etkili olmaktadır.

3.2.9 Balık Kılçığı Diyagramı

Balık kılçığı diyagramı ya da Ishikawa diyagramı, belirli bir sorunun ya da olayın ardındaki temel nedenleri analiz etmeye yönelik grafiksel bir tekniktir. Öğrenciler, merkezi bir sorun belirledikten sonra bu soruna etki eden temel faktörleri kategorize ederek diyagrama yerleştirir.

Bu yöntem, analitik düşünme, neden-sonuç ilişkisi kurma ve sistematik problem çözme becerilerini geliştirir. Grup çalışmalarında kullanıldığında, katılımcılar arasında fikir birliği sağlama ve ortak akıl yürütme kapasitesini artırır.

3.2.10 Senaryo Temelli Öğrenme

Senaryo temelli öğrenme, öğrencilerin gerçek yaşam benzeri durumlar üzerinden karar verme, muhakeme ve uygulama becerilerini geliştirmeyi hedefleyen bir tekniktir. Senaryolar, çok boyutlu problem durumları içerir ve öğrencilerin bilgiyi yorumlamasını, farklı bakış açılarından ele alarak çözüme yönelik stratejiler geliştirmesini teşvik eder.

Bu yöntem, mesleki eğitimlerde, etik tartışmalarında ve sosyal olayların analizinde öğrenmeyi somutlaştırmak için önemli bir potansiyel sunar. Senaryo temelli öğrenme süreçlerinde tartışma, akran geri bildirimi ve bireysel refleksiyon etkinlikleri süreci zenginleştirir.

Teknik	Temel Amaç	Öğrenci Rolü	Uygulama Biçimi	Geliştirilen Beceriler
Vaka Analizi	Eleştirel analiz ve karar verme	Analiz eden, çözüm öneren	Vaka çözümü ve tartışma	Eleştirel düşünme, muhakeme
Rol Yapma & Simülasyon	Empati, iletişim ve kriz yönetimi	Rol üstlenen, deneyimleyen	Senaryo oynama ve simülasyon	Empati, iletişim, liderlik
Beyin Fırtınası & Zihin Haritası	Yaratıcılık ve kavramsal yapı kurma	Fikir üreten, ilişki kuran	Grup içi fikir üretme ve haritalama	Yaratıcılık, kavramsallaştırma
Akran Öğretimi	Katılımcı öğretim ve sosyal öğrenme	Öğreten ve öğrenen	Eşli veya grup içi sunumlar	İfade, öğretme, iş birliği
Oyunlaştırma & Yarışma	Motivasyon ve pekiştirme	Yarışan, aktif katılan	Puanlama, yarışma, dijital oyunlar	Motivasyon, hızlı düşünme
İstasyon Tekniği	Çoklu etkinliklerle fark yaratma	Etkinlikler arası geçiş yapan	İstasyonlar arasında grup rotasyonu	Zaman yönetimi, liderlik
Altı Şapka Düşünme	Farklı bakış açılarından değerlendirme	Perspektif değiştiren	Zihinsel rollerle problem çözme	Eleştirel & yaratıcı düşünme
Kavram Karşılaştırma Tablosu	Kavramlar arası ilişki kurma	Kavram karşılaştıran	Tablolarla kavramları analiz etme	Analiz, kavramlar arası bağ kurma
Balık Kılıcı Diyagramı	Sorunun nedenlerini analiz etme	Neden-sonuç kuran	Diyagramla analiz yapma	Analitik düşünme, problem çözme
Senaryo Temelli Öğrenme	Gerçek yaşam durumlarında karar verme	Durumu analiz eden, strateji geliştiren	Senaryo okuma, tartışma ve uygulama	Karar verme, strateji üretme

3.2 Etkileşimli ve Deneyim Temelli Teknikler konusu özeti

3.3 Teknoloji Destekli Uygulamalar

Dijital teknolojiler, sadece destekleyici bir unsur olmaktan çıkmış; öğrenmenin doğasını yeniden şekillendiren temel bir bileşene dönüşmüştür. Teknoloji destekli öğrenme uygulamaları, bireyselleştirilmiş, zaman ve mekândan bağımsız, etkileşimli ve ölçülebilir bir öğrenme deneyimi sunar. Antalya Bilim Üniversitesi, bu çağdaş gerekliliği dikkate alarak öğretim süreçlerinde dijital teknolojilerin etkin, bilinçli ve pedagojik ilkelere uygun şekilde kullanılmasını stratejik bir hedef olarak benimsemiştir.

3.3.1 LMS Sistemleri ve Dijital İçerik Kullanımı

LMS (Learning Management System) yani Öğrenme Yönetim Sistemleri, öğrenme içeriklerinin sunulması, öğrenci ilerlemesinin izlenmesi, ölçme-değerlendirme uygulamalarının entegrasyonu gibi fonksiyonları sayesinde öğrenme ortamlarının dijitalleşmesini sağlar. Moodle, Blackboard, Canvas ve Google Classroom gibi sistemler; materyal paylaşımı, etkileşimli içerikler, forum ve tartışma alanları, ödev teslimi ve notlandırma gibi modülleriyle öğretim elemanı ile öğrenci arasındaki pedagojik etkileşimi zenginleştirir.

LMS sistemlerinin etkili kullanımı, sadece materyal aktarımının ötesine geçerek, öğrenci katılımının izlenmesi, bireyselleştirilmiş öğrenme yollarının tasarımı ve veri temelli geri bildirim sağlama gibi niteliksel faydalar sunar. Bu sistemlerin öğretim tasarımına entegrasyonu, ölçme-değerlendirme bütünlüğü için de kritik bir rol oynar.

3.3.2 Etkileşimli Öğrenme Araçları

Padlet, Mentimeter, Kahoot, Quizizz ve Socrative gibi dijital öğrenme araçları; öğrencilerin ders sürecine aktif katılımını teşvik ederken, öğretim elemanlarına da anlık geri bildirim alma imkânı sunar. Bu araçlar yardımıyla bilgi yoklama, kavram ön testi, ders içi mini quizler, oylama ve tartışma gibi etkinlikler kolayca uygulanabilir.

Etkileşimli dijital araçlar, öğrenme motivasyonunu artırmakla kalmaz; aynı zamanda katılımcılığı, grup içi işbirliğini ve öz-değerlendirme becerilerini de destekler. Özellikle çevrimiçi ya da hibrit ders ortamlarında bu araçlar, öğrenmenin sürekliliğini ve kalitesini artırıcı etkide bulunur.

3.3.3 Uyarlanabilir Öğrenme Sistemleri ve Öğrenme Analitiği

Uyarlanabilir (adaptive) öğrenme sistemleri, öğrencilerin bireysel öğrenme düzenlerini tanımlayarak onlara özel öğrenme yolları sunan yapay zeka destekli platformlardır. Bu sistemler, öğrencinin performansına göre çıktıları şekillendirir; daha fazla çalışılması gereken alanlara yönlendirme yapar.

Öğrenme analitiği ise, dijital ortamlarda toplanan öğrenci etkileşim verilerinin analiz edilerek; öğrenme süreçlerinin iyileştirilmesine, öğrenci başarısının öngörülmesine ve risk altındaki öğrencilerin

belirlenmesine olanak tanır. Bu uygulamalar, akademik danışmanlık sistemleriyle entegrasyon halinde kullanıldığında öğrenci destek hizmetlerinin etkinliği artar.

3.3.4 VR/AR ve Simülasyon Tabanlı Öğrenme

Sanal Gerçeklik (VR) ve Artırılmış Gerçeklik (AR) teknolojileri, öğrencilerin deneyimsel öğrenme yaşamasını sağlayan yenilikçi uygulamalar arasında yer almaktadır. Özellikle tıp, mimarlık, mühendislik, fen bilimleri ve sanat alanlarında, soyut kavramları somutlaştırmak ve riskli uygulamaları simüle etmek için kullanılabilir.

VR/AR destekli öğrenme, duyuşsal etkileşimi artırarak öğrenmenin kalıcılığını destekler. Öğrencilerin karmaşık sistemleri parça-parça analiz etmesini, çevresel bağlamda etkileşim kurmasını ve öz-yeterlik gelişimini teşvik eder.

3.3.5 Dijital Etik ve Bilinçli Teknoloji Kullanımı

Teknoloji destekli öğrenme uygulamalarının etkili olabilmesi, dijital okuryazarlık becerilerinin gelişimi ve dijital etik ilkelerinin öğrencilere kazandırılması ile doğrudan ilişkilidir. Kaynak kullanımında akademik doğruluk, telif haklarına saygı, veri gizliliği, siber zorbalığa karşı farkındalık gibi konular, dijital ortamda sorumlu öğrenme pratiklerinin temelini oluşturur.

Antalya Bilim Üniversitesi, teknoloji destekli öğrenme uygulamalarını benimserken aynı zamanda etik kullanım, erişim eşitliği ve kapsayıcılık ilkelerine bağlı kalarak, öğrencilerin dijital ortamda sorumlu bireyler olarak yetkinleşmelerini hedeflemektedir.

Bölüm 4: Öğrenci Merkezli Ölçme ve Değerlendirme Yaklaşımları

4.1 Ölçme-Değerlendirme Prensipleri ve Kuramsal Temeller

Öğrenci merkezli eğitim anlayışı, yalnızca öğrenme ve öğretme süreçlerini değil; aynı zamanda bu süreçlerin izlenmesi, geribildirim ile desteklenmesi ve iyileştirilmesine olanak tanıyan ölçme ve değerlendirme yaklaşımlarını da kapsar. Öğrenci merkezli ölçme-değerlendirme, öğrencinin sadece "ne bildiği"ni değil, "nasıl öğrendiği", "nasıl uyguladığı", "hangi düşünme süreçlerinden geçtiği" gibi boyutları da ortaya koymayı amaçlayan bütüncül bir yaklaşımdır.

Bu yaklaşım, klasik test odaklı, tek boyutlu ve sonuç temelli değerlendirme yöntemlerinin sınırlılıklarını fark ederek, öğrencinin bireysel farklılıklarını, öğrenme stillerini, ön bilgilerini ve ilerlemesini merkez alan bir değerlendirme anlayışı geliştirir. Bu doğrultuda, ölçme-değerlendirme etkinliği yalnızca bir sonuç bildirme aracı değil; aynı zamanda öğrenmenin destekleyicisi, yönlendiricisi ve geliştiricisidir.

4.1.1 Kuramsal Temeller

Öğrenci merkezli ölçme-değerlendirme yaklaşımları, yapılandırmacılık, sosyal öğrenme kuramı, öz-düzenleme ve sürece dayalı öğrenme modelleri gibi eğitim kuramlarından beslenmektedir.

- **Yapılandırmacılık:** Bilginin birey tarafından aktif olarak inşa edildiği bu yaklaşım, ölçme-değerlendirmeyi bireyin kendi öğrenme yolculuğuna dair kanıtların toplanması süreci olarak tanımlar.
- **Sosyal Öğrenme:** Bireyin başkalarıyla olan etkileşimleri yoluyla öğrenmesinin temel alındığı bu kuram, akran değerlendirme, grup çalışması içindeki ölçmeler gibi kolektif değerlendirme öğelerini destekler.
- **Öz-Düzenleyici Öğrenme:** Öğrencinin kendi hedeflerini belirlemesi, bu hedeflere ulaşmak için stratejiler geliştirmesi ve ilerlemesini izlemesi esastır. Bu nedenle öz değerlendirme ve bireysel portfolyo oluşturma gibi teknikler bu modele dayalıdır.
- **Sürece Dayalı Ölçme:** Öğrenme sürecinin izlenmesini ve ara geribildirimler ile desteklenmesini önceliklendirir. Bu bakışa göre, sadece "sonuç" değil, "süreç" de önemlidir.

Bu kuramsal çerçevede geliştirilen ölçme-değerlendirme uygulamaları, öğrencinin bireysel ilerlemesini, düşünme becerilerini, problem çözme stratejilerini ve yaratıcılığını ortaya çıkarmaya odaklıdır.

4.1.2 Temel Prensipler

- **Öğrenci Merkezliliği Esas Alma:** Değerlendirme, öğrencinin bireysel farklılıklarına, ilgi alanlarına ve gelişim hızına duyarlı olmalıdır.
- **Şeffaflık ve Katılımcılık:** Değerlendirme kriterleri ve beklentiler öğrencilerle paylaşılmalı; öğrenciler de bu sürece aktif katılmalıdır.
- **Çoklu Değerlendirme Araçları Kullanımı:** Testler, portfolyolar, projeler, sunumlar, gözlem formları gibi çeşitli araçlar kullanılarak daha kapsamlı değerlendirme sağlanmalıdır.
- **Geribildirim Odaklılık:** Değerlendirme, sınıflama değil geliştirme amacı taşınmalı; öğrencinin ilerlemesini destekleyici ve yönlendirici nitelikte olmalıdır.
- **Süreklilik ve Sistematiiklik:** Değerlendirme, sadece dönem sonlarında değil, öğrenme sürecinin tüm aşamalarında uygulanmalı ve sistematik biçimde izlenmelidir.

Boyut	Geleneksel Ölçme-Değerlendirme	Öğrenci Merkezli Ölçme-Değerlendirme
Öğrenme Yaklaşımı	Bilgi aktarımı temelli, öğretmen merkezli	Yapılandırmacı, öz-düzenleyici öğrenme
Değerlendirme Türü	Sonuç (summatif) odaklı	Süreç (formatif) ve sonuç birlikte
Amaç	Not verme, sıralama	Gelişimi izleme, öğrenmeyi destekleme
Öğrenci Rolü	Pasif bilgi alıcı	Aktif, öz değerlendirme yapan, yansıtıcı
Ölçme Aracı	Çoktan seçmeli test, klasik sınav	Portfolyo, performans görevi, öz/akran değerlendirme
Geribildirim Odaklılık	Genellikle yok	Temel ilkedir, öğrenmeyi yönlendirir
Zamanlaması	Dönem sonu, belirli tarihlerde	Sürekli, öğrenme süreci boyunca
Kuramsal Temel	Davranışçılık, ölçülebilirlik	Yapılandırmacılık, sosyal öğrenme, öz düzenleme

4.1.2 Temel Prensipler Özeti

4.2 Alternatif Değerlendirme Yöntemleri

Alternatif değerlendirme yöntemleri, geleneksel test ve sınav odaklı ölçme yaklaşımlarının sınırlılıklarına bir yanıt olarak geliştirilmiş, öğrencinin öğrenme sürecinde ortaya koyduğu performansı, yaratıcılığı, problem çözme ve yansıtma becerilerini değerlendirmeye yönelik çeşitli

teknikleri içerir. Bu yaklaşım, sadece "ne öğrendi?" sorusuna yanıt aramakla kalmaz, aynı zamanda "nasıl öğrendi?", "bu bilgiyi nerede ve nasıl kullanabilir?" gibi sorulara da odaklanarak öğrenmenin bütünsel değerlendirilmesini sağlar.

Alternatif değerlendirme, bireyselleştirilmiş öğrenme yollarını ve farklı öğrenme tarzlarını tanıyan öğrenci merkezli eğitim modelleriyle özdeşleşmiştir. Antalya Bilim Üniversitesi, çağdaş eğitim paradigmasının bir gereği olarak alternatif değerlendirme yöntemlerinin sistematik biçimde öğretim tasarımına entegre edilmesini desteklemektedir.

4.2.1 Portfolyo Değerlendirmesi

Portfolyo, öğrencinin belirli bir süre zarfında ortaya koyduğu çalışmaların, projelerin, yansıtma yazılarının ve kendini değerlendirme belgelerinin sistematik biçimde bir araya getirildiği, bütüncül ve dinamik bir ölçme aracıdır. Portfolyo değerlendirme, öğrencinin zaman içerisinde gelişimini izlemeyi, öğrenme sürecine ilişkin farkındalığını artırmayı ve kendi öğrenmesinin sorumluluğunu almasını sağlar.

Bu yöntem, özellikle yaratıcılık, çok boyutlu düşünme ve disiplinlerarası bilgi entegrasyonu gerektiren alanlarda etkili bir biçimde uygulanabilir. Öğrencinin sadece son ürünü değil, öğrenme yolculuğu boyunca ortaya koyduğu ilerleme ve karar alma süreçleri de bu sayede değerlendirilir.

4.2.2 Performans Değerlendirme

Performans değerlendirme, öğrencinin belirli bir bilgi ya da beceriyi uygulamalı olarak sergilemesini esas alan, özellikle "yaparak öğrenme"yi ön plana çıkaran bir yöntemdir. Bu yöntemde, öğrenciler çözüm, sunum, proje tasarımı, laboratuvar uygulaması, rol canlandırma gibi çeşitli etkinlikler aracılığıyla öğrenme kazanımlarını gözlemlenebilir ve ölçülebilir biçimde sergiler.

Bu tür değerlendirme, bilişsel yeterliklerin yanı sıra psikomotor ve duyuşsal alanları da kapsayan bir öğrenme bütünselliğine ulaşmayı amaçlar. Rubrikler, performans değerlendirmesinde kullanılan şeffaf ve nesnel ölçme araçlarından biridir.

4.2.3 Öz Değerlendirme

Öz değerlendirme, öğrencinin kendi öğrenme süresi ve çıktıları hakkında eleştirisel bir bakış geliştirerek, kendi güçlü ve gelişime açık yönlerini tanımlamasını ve kendi öğrenmesini yönlendirmesini sağlayan bir yöntemdir. Bu yöntem, öz düzenleyici öğrenme becerilerinin gelişiminde kritik bir rol oynar.

Etkili bir öz değerlendirme, yapılandırılmış sorular, rehberlik eden formlar ya da yansıtma günlükleri aracılığıyla desteklendiğinde öğrencinin metabilişsel farkındalığını artırır ve öğrenme motivasyonunu besler.

4.2.4 Akran Değerlendirme

Akran değerlendirme, öğrencilerin birbirlerinin çalışmalarını, belirli ölçütlere dayalı olarak değerlendirdikleri bir tekniktir. Bu yöntem, sadece değerlendirme becerisini değil; empati, eleştirisel bakış, yapıcı geribildirim sunma ve çok yönlü düşünme becerilerini de geliştirir.

Akran değerlendirme, grup çalışmaları, sunumlar, projeler ve yazılı çalışmalar gibi pek çok öğrenme ürünü için uygulanabilir. Objektifliği artırmak için önceden belirlenmiş rubrikler ve rehber formlar kullanılması tavsiye edilir.

4.2.5 Yansıtma (Refleksiyon) Temelli Değerlendirme

Yansıtma temelli değerlendirme, öğrencinin öğrenme süreci içerisindeki deneyimlerini, duygularını, algılarını ve çıkardığı dersleri sistematik bir biçimde ortaya koymasını teşvik eder. Bu yöntem, öz farkındalığı, eleştirisel düşünmeyi ve etik muhakemeyi geliştirerek öğrenmenin duyuşsal boyutunu derinleştirir.

Refleksiyon raporları, günlükler, video bloglar, dijital hikayeleştirme çalışmaları gibi çeşitli formatlar aracılığıyla uygulanabilir ve öğrencinin öğrenmeye ilişkin anlam kurma düzeyini ortaya çıkarır.

4.2.6 Proje Tabanlı Değerlendirme

Proje tabanlı değerlendirme, öğrencilerin uzun süreli, çok disiplinli ve gerçek yaşamla bağlantılı projeler geliştirerek öğrenme çıktılarını sergiledikleri bir değerlendirme biçimidir. Bu yöntem, problem çözme, zaman yönetimi, grup çalışması, liderlik ve sunum gibi becerilerin ölçülmesini sağlar. Öğrenciler projelerini planlarken; hedef belirleme, kaynak araştırma, uygulama ve sonuç değerlendirme aşamalarından geçerler.

4.2.7 Dijital Hikayeleştirme

Dijital hikayeleştirme, öğrencilerin kendi deneyimlerini, fikirlerini ya da akademik bilgileri dijital platformlar üzerinden ses, görsel ve metin bileşenleriyle anlatmalarını sağlayan bir değerlendirme yöntemidir. Bu yöntem, anlatsal düşünme, teknoloji okuryazarlığı, yaratıcı ifade becerisi ve bireysel yansıtma kapasitesini geliştirir. Değerlendirme, öykünün yapısı, çözüm önerileri, teknik yeterlik ve etkili anlatı gibi ölçütlerle yapılandırılabilir.

4.2.8 Kavramsal Harita Değerlendirmesi

Kavramsal haritalar, öğrencilerin konular arasındaki ilişkileri kavramsal düzen içinde organize ederek sundukları grafiksel çalışmalardır. Bu teknik, öğrenmenin derinliğini, kavramlar arası ilişkisel düşünmeyi ve sistematik bilgilenmeyi gözlemlemeye imkan tanır. Öğrencinin bilgiyi nasıl organize ettiği ve anlamlı bağlantılar kurma becerisi bu yöntemle değerlendirilir.

4.2.9 Analitik Rubrik Kullanımıyla Değerlendirme

Analitik rubrikler, öğrencilerin çalışmalarının birden çok boyutta değerlendirildiği ayrıntılı ölçme araçlarıdır. Her boyut için tanımlanmış performans düzeyleri sayesinde, hem öğrenciye ayrıntılı geribildirim sunulur hem de ölçme sürecinin nesnelliği artar. Öğretim elemanları, çalışma beklentilerini şeffaf ve sistematik şekilde belirleyerek öğrenme odaklı bir değerlendirme kurgusu oluşturabilir.

4.2.10 Kendini Anlatma Videoları

Öğrencilerin bireysel öğrenme deneyimlerini, kazandıkları becerileri ve öğrenme yolculuklarını kamera karşısında anlatmalarına dayanan bu yöntem, hem yansıtma hem de ifade becerilerinin ölçülmesine olanak tanır. Öz farkındalık, ikna edici iletişim, sunum yeterliği ve düşünsel netlik gibi çok boyutlu yeterliklerin izlenmesi bu yöntemle mümkün hale gelir.

Yöntem	Temel Amaç	Öğrenci Rolü	Değerlendirme Aracı	Geliştirilen Beceriler
Portfolyo Değerlendirmesi	Öğrenme sürecini belgelemek ve gelişimi izlemek	Çalışmalarını bir araya getirip yansıtan	Portfolyo dosyası	Öz düzenleme, karar alma, belge yönetimi
Performans Değerlendirme	Becerileri uygulamalı olarak sergilemek	Uygulayan, sunan, sergileyen	Görev listesi, gözlem formu, rubrik	Psikomotor beceriler, iletişim, problem çözme
Öz Değerlendirme	Kendi öğrenme sürecini fark etmek ve yönlendirmek	Kendini değerlendiren, yansıtan	Yansıtma formu, öz değerlendirme ölçeği	Metabilişsel farkındalık, özyönetim
Akran Değerlendirme	Akranlar arası geribildirim ve çok yönlü değerlendirme	Değerlendiren ve geribildirim sunan	Akran rubrikleri, rehber formlar	Eleştirel düşünme, empati, yapılandırıcı geribildirim
Yansıtma Temelli Değerlendirme	Deneyimlerin duygusal ve bilişsel yansıtılması	Deneyimlerini yapılandıran ve paylaşan	Refleksiyon raporu, dijital günlük	Öz farkındalık, etik muhakeme, duygusal zeka

Yöntem	Temel Amaç	Öğrenci Rolü	Değerlendirme Aracı	Geliştirilen Beceriler
Proje Tabanlı Değerlendirme	Gerçek dünya problemleriyle çözüm üretmek	Planlayan, uygulayan, sunan	Proje çıktısı, sunum, ürün dosyası	Problem çözme, planlama, liderlik
Dijital Hikâyeleştirme	Dijital anlatım yoluyla öğrenmeyi ifade etmek	Dijital içerik oluşturan, hikâyeleştiren	Video, sunum, senaryo tabanlı anlatım	Yaratıcılık, dijital okuryazarlık, anlatı
Kavramsal Harita Değerlendirmesi	Kavramlar arası ilişkileri görselleştirmek	Kavramları yapılandıran ve ilişkilendiren	Kavramsal harita çizimi	Sistematik düşünme, analiz, bütünleştirme
Analitik Rubrik Kullanımı	Performansın çok boyutlu ve şeffaf ölçülmesi	Rubriğe uygun çıktılar oluşturan	Analitik rubrik dokümanları	Analitik düşünme, performans ölçme
Kendini Anlatma Videoları	Bireysel öğrenme deneyimini anlatmak ve farkındalık	Düşüncelerini kamera karşısında ifade eden	Kısa video kayıtları	Sunum, ikna edici iletişim, öz yansıtma

4.2 Alternatif Değerlendirme Yöntemleri Özeti

4.3 Proje ve Sunum Değerlendirme Kriterleri

Proje ve sunumlar, öğrenci merkezli eğitimin en önemli bileşenlerinden biri olarak, sadece bilgi aktarımını değil, aynı zamanda bilgiyi üretme, uygulama, sunma ve yorumlama becerilerini ölçmeye yönelik alternatif değerlendirme araçlarıdır. Bu tür öğrenme ürünleri, öğrencinin bireysel veya grup çalışması yoluyla edindiği bilgi ve becerileri nasıl organize ettiğini, problem çözme sürecindeki yeterliğini, yaratıcılığını ve iletişim kabiliyetini kapsam lı bir şekilde ortaya koyar.

Bu nedenle, proje ve sunum değerlendirmelerinde kullanılacak kriterlerin öğrenci merkezli bir yaklaşımla, şeffaf, çok boyutlu ve geliştirici geri bildirim sunacak nitelikte olması büyük önem taşımaktadır. İyi tasarlanmış bir değerlendirme kurgusu, öğrencinin performansının adil ve tutarlı biçimde ölçülmesini sağlarken, aynı zamanda öğrenme motivasyonunu artırır ve öz-düzenleme becerilerini geliştirir.

4.3.1 Proje Değerlendirme Kriterleri

Proje bazlı çalışmalarda, ölçme-değerlendirme süreci sadece proje çıktısına değil; planlama, ara raporlar, grup içi iş bölümü ve reflektif çalışmalara da odaklanmalıdır. Aşağıdaki kriterler, öğrenme kazanımları ile uyumlu olarak kullanılabilir:

- **Problem Tanımlama ve Amaç Belirleme:** Proje konusunun açık ve anlamlı biçimde ifade edilmesi, hedeflerin netliği.

- **Araştırma ve Bilgi Toplama:** Kaynak çeşitliliği, bilgiye erişim stratejileri ve akademik etik.
- **Planlama ve Organizasyon:** Zaman yönetimi, görev dağılımı ve proje sürecinin izlenebilirliği.
- **Yaratıcılık ve Yenilikçilik:** Farklı düşünme yolları, özgün fikirler ve problem çözme stratejileri.
- **Uygulama ve Teknik Beceriler:** Araç gereç kullanımı, teknik yeterlilik, çıktı kalitesi.
- **Sonuç ve Değerlendirme:** Elde edilen sonuçların yorumlanması, hedeflerle ilişkisinin kurulması.
- **Refleksiyon ve Gelişim:** Proje süreci üzerine bireysel ya da grup yansıtma.

Her bir kriter, 5'li Likert tipi rubrikler aracılığıyla derecelendirilebilir ve detaylı geri bildirimle desteklenmelidir.

4.3.2 Sunum Değerlendirme Kriterleri

Sunumlar, bilgi aktarımı kadar iletişim, örgütlenme ve dinleyiciyle etkileşim gibi çok boyutlu becerilerin değerlendirilmesini mümkün kılar. Aşağıdaki kriterler, bireysel veya grup sunumları için kullanılabilir:

- **İçerik Uygunluğu:** Konunun hedefle ve izleyici kitlesiyle uyumu, akademik düzey.
- **Sunum Yapısı:** Giriş, gelişme ve sonuç düzeninin mantıklılığı, zaman dağılımı.
- **Görsel Materyal Kullanımı:** Slayt, tablo, grafik ve videoların anlaşılabilirliği ve destekleyici rolü.
- **Dil ve Anlatım Becerisi:** Akıcılık, ses tonu, vurgu ve terminoloji kullanımı.
- **Beden Dili ve Etkileşim:** Göz teması, jest ve mimikler, dinleyiciyle bağ kurma.
- **Soru-Cevap Yeterliği:** Gelen sorulara anlamlı ve akademik yanıtlar verme becerisi.
- **Zaman Yönetimi:** Sunum süresine uygunluk, dağılım dengesi.

Bu kriterler de, önceden paylaşılan rubrikler aracılığıyla nesnel olarak puanlanabilir ve öğrencilere güçlü-gerçekçi geri bildirimler sağlamak için kullanılabilir.

Kriter Başlığı	Uygulama Alanı	Değerlendirme Odağı	Ölçme Aracı	Gelişimsel Katkı
Problem Tanımlama ve Amaç Belirleme	Proje	Konu netliği ve hedef belirleme	Rubrik	Hedef belirleme, problem çözme
Araştırma ve Bilgi Toplama	Proje	Bilgiye ulaşma ve etik kullanım	Rubrik	Araştırma becerileri, akademik etik
Planlama ve Organizasyon	Proje	Süreç planlama ve görev paylaşımı	Rubrik	Zaman yönetimi, organizasyon
Yaratıcılık ve Yenilikçilik	Proje	Özgünlük, yaratıcı yaklaşım	Rubrik	Yenilikçilik, özgün üretim
Uygulama ve Teknik Beceriler	Proje	Uygulama kalitesi ve teknik yeterlilik	Gözlem, rubrik	Teknik yeterlik, araç kullanımı
Sonuç ve Değerlendirme	Proje	Sonuçları analiz etme ve hedeflerle ilişkilendirme	Rubrik, yazılı analiz	Eleştirel analiz, sonuç çıkarımı
Refleksiyon ve Gelişim	Proje	Süreç içgörüsü ve bireysel/grup yansıtma	Refleksiyon formu, rubrik	Öz yansıtma, öğrenme farkındalığı
İçerik Uygunluğu	Sunum	İçeriğin hedef ve izleyiciye uygunluğu	Rubrik	İçeriği hedef kitleye uygun sunma
Sunum Yapısı	Sunum	Mantıklı yapı, içerik bütünlüğü	Rubrik	Yapısal organizasyon, planlama
Görsel Materyal Kullanımı	Sunum	Destekleyici görsel iletişim kullanımı	Rubrik, sunum materyali	Görsel iletişim, açıklık
Dil ve Anlatım Becerisi	Sunum	Etkili konuşma, akademik ifade	Rubrik, gözlem	Anlatım yetkinliği, akademik dil kullanımı
Beden Dili ve Etkileşim	Sunum	Fiziksel iletişim, dinleyiciyle bağ kurma	Gözlem formu	Etkileşim becerisi, iletişim güveni
Soru-Cevap Yeterliği	Sunum	Açıklayıcı, akademik yanıtlar üretme	Soru-cevap gözlemi, rubrik	Akademik muhakeme, hızlı ve açık düşünme
Zaman Yönetimi	Sunum	Sunum süresine uygunluk ve dengeli dağılım	Süre takibi, gözlem	Zaman planlaması, verimli süreç yönetimi

4.3.2 Sunum Değerlendirme Kriterleri Özeti

4.4 Değerlendirme Sonuçlarının Pedagojik Kullanımı

Ölçme ve değerlendirme süreci, yalnızca öğrencinin akademik performansını belirlemekle sınırlı kalmamalı; aynı zamanda bu verilerin öğretim süreçlerini iyileştirme, öğrenci merkezli öğrenme ortamlarını yeniden şekillendirme ve bireysel gelişimi destekleme amacıyla pedagojik bir araç olarak

kullanılması gerekmektedir. Değerlendirme sonuçlarının pedagojik kullanımı, eğitimde süreklilik, geri bildirim, öz yönetim ve kapsayıcılık ilkeleriyle ilişkili olarak tasarlanmalıdır.

4.4.1 Öğrenci Geribildirimi ve Öz Yönetim Becerilerinin Gelişimi

Değerlendirme sonuçlarının en temel pedagojik katkısı, öğrencinin öğrenme sürecine dair yapılandırılmasını sağlayan geribildirimlerin sunulmasıdır. Yapıcı ve hedef odaklı geribildirimler, öğrencinin hangi alanlarda yeterli olduğunu, hangi becerilerinin gelişim ihtiyacı taşıdığını ve bir sonraki adımda nasıl bir strateji izlemesi gerektiğine dair ışık tutar.

Bu sayede, öğrenci kendi öğrenmesini planlama, izleyeceği yolları belirleme ve öz-değerlendirme yapma konusunda yetkinlik kazanır. Geribildirimlerin zamanlı, somut, özelleştirilmiş ve uygulanabilir öneriler içeriyor olması, bu becerilerin kazanımında belirleyici rol oynar.

4.4.2 Öğretim Stratejilerinin İyileştirilmesi

Eğer ölçme-değerlendirme verileri, yalnızca puanlama ve sınıflandırma aracı olarak kullanılırsa, eğitimsel potansiyelinin büyük bir bölümü boşa harcanmış olur. Bu nedenle, öğretim elemanlarının elde edilen değerlendirme sonuçlarını, ders içeriği, öğretim yöntemleri ve materyalleri hakkında geribildirim olarak değerlendirmesi gerekmektedir.

Örneğin, sürekli olarak belirli kazanımlarda düşük performans gösteren öğrenciler varsa, bu durum sadece öğrencinin eksikliği olarak değil; öğretimin bu kazanımı destekleyecek yeterli öğrenme fırsatları sağlayıp sağlamadığı çerçevesinde de ele alınmalıdır. Bu yaklaşım, öğretim elemanının pedagojik refleksiyon becerisini ve esnekliğini geliştirir.

4.4.3 Akademik Danışmanlık ve Bireysel Öğrenme Destekleri

Değerlendirme sonuçları, öğrencinin akademik risklerini erken tespit etmek ve bireysel destek stratejileri geliştirmek için akademik danışmanlık sistemlerinde yapılandırıcı bir veri olarak kullanılabilir. Özellikle süreç içi değerlendirme verileri, sadece akademik başarıya değil; motivasyon düşüşü, katılım eksikliği, öğrenme engelleri gibi öğrenmeyi etkileyen faktörleri de görünür kılar.

Danışmanlar, bu veriler ışığında öğrencilerle bire bir çalışabilir, bireyselleştirilmiş öğrenme planları oluşturabilir ve gerekirse psikolojik, sosyal ya da akademik destek mekanizmalarına yönlendirme yapabilir.

4.4.4 Program ve Ders Düzeyinde İyileştirme

Toplu değerlendirme sonuçları, eğitim programlarının genel niteliğini değerlendirme ve yeniden düzenleme süreçlerinde de kullanılabilir. Ders bazlı ya da program düzeyinde, hangi öğrenme

çıktılarında yeterlilik sağlandığı, hangilerinde yetersizlik olduğu analiz edilerek müfredat düzenlemeleri, öğretim yöntemleri ve kaynak planlaması yeniden ele alınabilir.

Ayrıca, bu veriler üzerinden paydaşlarla (akademik kurul, kalite komisyonu, öğrenci temsilcileri vb.) yapılacak ortak değerlendirme toplantıları, kurumsal öğrenme ve sürekli iyileştirme ilkeleriyle örtüşen bir kalite kültürü oluşturur.

4.4.5 Dijital Ölçme Sistemleri ve Analitik Araçlarla Veri Kullanımı

LMS sistemleri, dijital portfolyolar, çevrimiçi test platformları ve öğrenme analitikleri aracılığıyla toplanan veriler, ölçme-değerlendirme süreçlerini daha sistematik, izlenebilir ve bireyselleştirilebilir hale getirmektedir. Bu veriler, öğrenci bazlı gelişim eğrileri, beceri haritaları, katılım profilleri gibi detaylı raporlarla öğrenme sürecine dair derinlemesine analizler sunar.

Pedagojik olarak bu verilerin anlamlı kılınması için öğretim elemanlarının veri okuryazarlığı yetkinlikleri geliştirilmeli ve karar alma süreçlerinde kanıt temelli yaklaşımlar desteklenmelidir.

Bölüm 5: Öğrenci Geri Bildirimi ve Akademik Danışmanlık

5.1 Geri Bildirim Yaklaşımları

Eğitim süreçlerinde geri bildirim, öğrenmenin desteklenmesi, bireysel farkındalığın artırılması ve akademik başarının sürekliliğinin sağlanması açısından temel bir bileşendir. Öğrenci merkezli eğitim ortamlarında geri bildirim, sadece değerlendirme sonrasında verilen bir "geri dönüt" değil, öğrenme sürecinin aktif bir parçası olarak konumlandırılmalıdır. Bu yaklaşımla, öğrencinin kendi öğrenmesini izleyebilmesi, hatalarından ders çıkarması ve daha etkili stratejiler geliştirmesi desteklenir.

5.1.1 Geri Bildirimin Tanımı ve Kuramsal Temelleri

Geri bildirim, öğrenenin performansı hakkında bilgi sunan, mevcut durum ile hedeflenen durum arasındaki farkı ortaya koyan ve bu farkı kapatmaya yönelik eylemler geliştirmesine yardımcı olan pedagojik bir iletişim sürecidir. Yapılandırmacı öğrenme kuramı, geri bildirim bireyin bilgi yapısını yeniden şekillendirmesine olanak tanıyan bir "anlam kurma" süreci olarak tanımlar. Aynı zamanda, sosyal öğrenme ve motivasyon kuramları geri bildirimin, bireyde davranış değişikliği yaratma potansiyelini vurgular.

5.1.2 Geri Bildirim Yaklaşımlarının Sınıflandırılması Geri bildirim süreçleri çeşitli boyutlarda sınıflandırılabilir:

5.1.3 Zamana Göre Geri Bildirim

- **Formative (Süreç Odaklı):** Öğrenme devam ederken verilen, öğrencinin o anda nasıl daha iyi öğreneceğine dair yol gösteren geri bildirimlerdir.
- **Summative (Sonuç Odaklı):** Değerlendirme sonunda sunulan, genellikle sınıflandırma amacı taşıyan geribildirimlerdir.

5.1.4 Kaynağa Göre Geri Bildirim

- **Öğretim Elemanı Geri Bildirimi:** Akademik uzmanlığa dayalı, öğrencinin performansını akademik çerçevede değerlendiren yapısal geri bildirimler.
- **Akran Geri Bildirimi:** Öğrenciler arası karşılıklı geribildirim süreci; empati, sosyal etkileşim ve çok yönlü düşünmeyi destekler.
- **Öz Geri Bildirim:** Öğrencinin kendi performansını değerlendirmesi; öz yönetim ve öz farkındalık gelişiminde kritik bir role sahiptir.

5.1.5 Yapı Biçimine Göre Geri Bildirim

- **Doğrudan (Direkt) Geri Bildirim:** Hataları düzeltmeye yönelik açık ve net öneriler.
- **Dolaylı (Endirekt) Geri Bildirim:** Öğrenciyi kendisinin fark etmesini ve düzenlemesini teşvik eden ipucu niteliğinde geri bildirimler.

5.1.6 Etkin Geri Bildirimin Temel İlkeleri

- **Zamanlılık:** Öğrencinin henüz konuya dair zihinsel temsili tazeyken sunulmalıdır.
- **Spesifiklik:** Genel ifadeler yerine, belirli davranışlara ya da performans özelliklerine odaklanmalıdır.
- **Yapıcılık:** Eleştiriyi gelişim fırsatı olarak sunan bir dille verilmelidir.
- **Özelleştirme:** Bireyin mevcut yetkinliklerine ve potansiyeline uygun düzeyde olmalıdır.
- **Eyleme Dönüştürülebilirlik:** Öğrencinin somut adımlar atmasına olanak sağlamalıdır.

5.1.7 Geri Bildirimi Destekleyen Pedagojik Yöntemler

- **Rubrik Kullanımı:** ölçütler netliği ve öz değerlendirme becerisi geliştirir.
- **Akran Geri Bildirim Etkinlikleri:** Grup içinde sosyal öğrenmeyi teşvik eder.
- **Dijital Platformlar (LMS, çevrimiçi quizler vb.):** Anlık, otomatik geri bildirim imkanı sunar.
- **Geri Bildirim Formları ve Günlükleri:** Refleksiyon ve metabilişsel gelişim sağlar.

Boyut	Tür / Yöntem	Tanım	Pedagojik Amacı
Zamana Göre Geri Bildirim	Formative (Süreç Odaklı)	Öğrenme sırasında rehberlik eden geribildirim	Öğrenmeyi yönlendirme
	Summative (Sonuç Odaklı)	Değerlendirme sonunda genel nitelikli geri bildirim	Performans bilgisi verme
Kaynağa Göre Geri Bildirim	Öğretim Elemanı Geri Bildirimi	Akademik uzman görüşüne dayalı yapılandırılmış yorum	Akademik standartlara göre yönlendirme
	Akran Geri Bildirimi	Öğrencilerin birbirlerine sunduğu çok yönlü değerlendirme	Empati ve eleştirel düşünme geliştirme
Kaynağa Göre Geri Bildirim	Öz Geri Bildirim	Öğrencinin kendi öğrenmesini değerlendirmesi	Öz farkındalık ve öz düzenleme sağlama
Yapı Biçimine Göre	Doğrudan (Direkt) Geri Bildirim	Açık, doğrudan ve düzeltici ifadelerle yapılan geri bildirim	Anında hata düzeltme sağlama
	Dolaylı (Endirekt) Geri Bildirim	İpucu vererek öğreneni yönlendirme yoluyla geri bildirim	Yansıtıcı düşünmeyi teşvik etme
Etkinlik İlkesi	Zamanlılık	Öğrenme anına yakın sunulmalıdır	Zihinsel temsil tazeliği ile pekiştirme
	Spesifiklik	Davranışa/performansa odaklı olmalıdır	Gelişimsel farkındalık sağlama
	Yapıcılık	Olumlu bir gelişim dili içermelidir	Motivasyonu koruyarak düzeltme sağlama
	Özelleştirme	Bireyin seviyesine uygun olmalıdır	Bireysel öğrenme desteği sağlama
	Eyleme Dönüştürülebilirlik	Somut geliştirme önerileri içermelidir	Öğrenme stratejilerine rehberlik
Pedagojik Yöntem	Rubrik Kullanımı	Ölçütlerin açık olduğu yapılandırılmış geri bildirim	Şeffaf değerlendirme yapısı sağlama
	Akran Geri Bildirim Etkinlikleri	Sosyal öğrenme ve empatiyi destekleyen yapı	Katılımcı değerlendirme kültürü oluşturma
	Dijital Platformlar	Anlık ve otomatik yanıtlarla destekleyici sistemler	Zamanında geribildirim ile öğrenmeyi pekiştirme
	Geri Bildirim Formları ve Günlükleri	Kendi üzerine düşünme ve farkındalığı artırıcı araçlar	Refleksiyon yoluyla metabilşsel gelişim

5.1 Geri Bildirim Yaklaşımları Konusu Özeti

5.2 Akademik Danışmanlık: Rol, Sorumluluk ve Yetkinlikler

Yükseköğretim kurumlarında akademik danışmanlık, öğrencilerin eğitim-öğretim hayatları boyunca akademik, idari ve bireysel konularda rehberlik ve destek almalarını sağlayan, bütüncül bir öğrenme deneyiminin parçasıdır. Akademik danışmanlık, sadece ders seçimi ve mezuniyet takibi gibi teknik

işlevleri içermez; aynı zamanda öğrencinin bireysel farklılıklarının tanınması, akademik yetkinliklerinin desteklenmesi ve mesleki gelişim vizyonunun oluşturulması süreçlerinde de belirleyici rol oynar.

5.2.1 Akademik Danışmanlığın Rolü

Akademik danışman, öğrencinin eğitim yaşamında karşılaştığı akademik, sosyal ve yönetsel süreçlerde rehberlik eden, bireysel gelişimi destekleyen ve gerektiğinde uygun destek mekanizmalarına yönlendirme yapan bir eğitim paydaşıdır. Danışmanlık süreci, öğrencinin potansiyelini fark etmesini ve etkin kullanmasını destekleyen sürekli bir akademik iş birliği ve iletişime dayanır.

5.2.2 Danışmanın Temel Sorumlulukları

- **Akademik Rehberlik:** Ders seçimi, ders programının planlanması, ön koşulların ve zorunlulukların takibi, mezuniyet şartlarının denetimi.
- **Öğrenci Takibi:** Devamsızlık, başarı durumu, disiplin sorunları, akademik risk altında olan öğrencilerin erken tespiti.
- **Danışmanlık Kaynaklarına Yönlendirme:** Psikolojik danışmanlık, kariyer merkezi, bürokratik birimler ve sosyal destek kaynakları.
- **Etik ve Gizlilik:** Öğrencinin paylaştığı bilgilerin gizliliğine saygı, ayrımcılıktan uzak ve çözüme odaklı yaklaşım.
- **Karakter ve Mesleki Gelişimi Destekleme:** Öğrencinin kişisel sorumluluk, karar verme, zaman yönetimi ve etik değerler gibi alanlarda gelişimini destekleme.

5.2.3 Akademik Danışman Yetkinlikleri

Akademik danışmanlık yürütürken etkili ve çözüm odaklı bir iletişim becerisi, rehberlik ilke ve tekniklerine dair bilgi, kurumsal mevzuata hakimiyet ve çok boyutlu sorunları tanıma kabiliyeti kritik yetkinlik alanlarını oluşturur. Aşağıda danışmanın sahip olması gereken başlıca yetkinlikler sıralanmaktadır:

- **Etkili İletişim:** Empatik dinleme, açık iletişim kurma, sözsüz ipuçlarını yorumlayabilme.
- **Akademik Rehberlik Bilgisi:** Program içeriği, ders planı, ölçme-değerlendirme süreçleri ve Bologna sistemi bilgisi.

- **Problem Çözme ve Karar Verme:** Öğrencinin sorunlarını tanımlamasına ve çözüm üretmesine yardımcı olabilme.
- **Etik Farkındalık:** Danışman-öğrenci ilişkisinde profesyonellik, adalet ve sınır bilinci.
- **Çok Yönlülük ve Kriz Yönetimi:** Akademik, sosyal ya da psikolojik krizlerde ilk temas ve uygun yönlendirme.

5.2.4 Danışmanlık Etkileşiminin İlkeleri

Danışman ve öğrenci arasındaki etkileşim, şeffaflık, süreklilik, karşılıklı saygı ve bireysel farklılıklara duyarlılık ilkeleri temelinde yürütülmelidir. Etkili bir danışmanlık ilişkisi, öğrencinin akademik aidiyetini güçlendirir ve öğrenme motivasyonunu artırır.

5.3 Danışmanlıkta Kurumsal Stratejiler ve Destek Sistemleri

Akademik danışmanlık sistemlerinin etkili bir şekilde işleyebilmesi için, bu hizmetin sadece bireysel danışman-öğrenci etkileşimiyle sınırlı kalmaması; aksine kurumsal stratejilerle desteklenmesi, sistematik yapılarla entegre edilmesi ve izlenebilir mekanizmalarla sürekli gelişim göstermesi gerekmektedir. Öğrencinin bireysel farklılıklarına duyarlı, çok boyutlu gelişimini destekleyen bir danışmanlık ekosistemi, ancak kurumsal olarak benimsenmiş, süreç odaklı ve çoğulcu stratejiler aracılığıyla inşa edilebilir.

5.3.1 Kurumsal Politikalar ve Danışmanlık Yapıları

Akademik danışmanlığın kurumsal düzeyde bir eğitim politikaları belgesinde tanımlanması, rollerin, sorumlulukların ve performans beklentilerinin açık şekilde belirlenmesi, sürecin standartlaşması açısından kritiktir. Her birim için danışmanlık koordinatörlerinin atanması, danışman-atama sistemlerinin otomasyon yoluyla yürütülmesi ve danışmanlığın yıllık iş planlarına entegre edilmesi, bu yapının kurumsal gücünü artırır.

5.3.2 Danışman Gelişim Programları

Akademik danışmanlık, belirli mesleki yetkinliklerin kazanılmasını ve güncellenmesini gerektiren dinamik bir işlevdir. Bu kapsamda danışmanlara yönelik hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimlerin planlanması, eğitici kitapçıklar, modüler, çevrimiçi kaynaklar ve örnek olay analizleri yoluyla desteklenmesi gerekir. Danışmanlar için pedagojik formasyonun yanı sıra psikolojik danışmanlık, krize müdahale, kariyer rehberliği ve çok kültürlülük gibi alanlarda da farkındalık yaratacak profesyonel gelişim fırsatları sunulmalıdır.

5.3.3 Öğrenci Yönlendirme ve Erken Uyarı Sistemleri

Danışmanlık sürecinin sadece "probleme yanıt verme" modeliyle sınırlı kalmaması; akademik risk altındaki öğrencilerin erken tespit edilerek proaktif biçimde desteklenmesi çok önemlidir. Bu amaçla, devamsızlık, sınav başarısızlığı, sistemden kayıt silme, çekilme gibi verilerin analiz edildiği erken uyarı sistemleri geliştirilmeli ve danışmanlara bu veriler düzenli olarak raporlanmalıdır.

5.3.4 Entegratif Destek Birimleri ve Yönlendirme Ağı

Etkin bir akademik danışmanlık sistemi, kurum içi destek birimleriyle iş birliği halinde çalışmalıdır. Psikolojik danışmanlık merkezi, engelli öğrenci birimi, kariyer merkezi, uluslararası öğrenci ofisi, kütüphane ve sosyal kulüp yapıları, danışmanlık sürecine entegre edilerek öğrenciye bütüncül bir destek sunulmalıdır. Bu yapının etkinleşmesi için, danışmanların birimler arası yönlendirme yolları, prosedürler ve yetki sınırları konusunda bilgilendirilmesi gerekir.

5.3.5 Danışmanlık Geri Bildirim ve İzleme Sistemleri

Danışmanlık hizmetlerinin kalitesini gözlemlemek ve sürekli gelişim için veri temelli kararlar almak amacıyla, danışmanlık etkileşimleri dijital sistemler aracılığıyla kayıt altına alınmalı; öğrenci memnuniyeti anketleri, ölçme formları ve danışman geri bildirim raporları düzenli olarak uygulanmalıdır. Bu veriler, akademik birimler tarafından analiz edilerek, danışmanlık sisteminin yeniden yapılandırılmasında girdi olarak kullanılmalıdır.

Bölüm 6: Ekler

6.1 Yabancı Diller Okulu, Holistik Yazım Kriterleri

18-20	- İçerik görevin gerekliliklerini yerine getiriyor - Fikirler tamamen alakalı, iyi geliştirilmiş, alakalı örneklerle desteklenmiş - Fikirlerin etkili organizasyonu / tutarlı araçların etkili kullanımı - Küçük dilbilgisi hataları - Uygun cümle yapılarının geniş yelpazesi - Küçük büyük harf kullanımı / noktalama işaretleri hataları - Hedef kelime dağarcığının çok etkili kullanımı – Geniş yelpaze - Küçük yazım hataları
15-17	- İçerik görevin gereksinimlerini karşılıyor - Fikirler alakalı ve genellikle iyi geliştirilmiş veya destekleniyor - Fikirlerin iyi organizasyonu / tutarlı araçların iyi kullanımı - Birkaç dilbilgisi hatası - İyi aralık - Çok az büyük harf kullanımı / noktalama işareti hatası - Hedef kelime dağarcığının etkili kullanımı - İyi aralık - Çok az yazım hatası
12-14	- İçerik, görevin gerekliliklerini yerine getirmek için bir miktar çaba gösteriyor - Fikirlerin çoğu alakalı ve biraz destek var - Fikirler yeterince organize edilmiş - Tutarlı araçların yeterli kullanımı - Anlamı gizlemeyen bazı dilbilgisi hataları - Yeterli aralık - Az sayıda büyük harf kullanımı / noktalama işareti hatası - Hedef kelime dağarcığının yeterli kullanımı - Yeterli aralık - Az sayıda yazım hatası
9-11	- İçerik, görevin gerekliliklerini yerine getirmek için sınırlı bir çaba gösteriyor - Bazı fikirler alakalı ancak yetersiz destek ve geliştirme var - Bazı fikirler etkili bir şekilde organize edilmemiş - Tutarlı araçların yetersiz kullanımı - Bazen anlamı belirsizleştiren bazı dilbilgisi hataları – Sınırlı aralık - Bazı büyük harf kullanımı / noktalama işaretleri hataları - Hedef kelime dağarcığının yetersiz kullanımı – Sınırlı aralık - Bazı yazım hataları
6-8	- İçerik, görevin gerekliliklerini yerine getirmek için çok sınırlı bir çaba gösteriyor - Fikirler bir nebze alakalı ancak yetersiz geliştirilmiş veya desteklenmiş - Fikirler etkili bir şekilde organize edilmemiş - Tutarlı araçların yetersiz kullanımı - Bazen anlamı belirsizleştiren sık dilbilgisi hataları – Çok sınırlı aralık - Sık büyük harf kullanımı / noktalama işaretleri hataları - Sözcüksel hatalar genellikle anlamı belirsizleştiriyor – Çok sınırlı aralık - Sık yazım hataları
3-5	- İçerik, görevin gerekliliklerini yerine getirmek için neredeyse hiç çaba göstermiyor - Fikirler genellikle alakasız ve geliştirilmiyor veya desteklenmiyor - Fikirlerin neredeyse hiç organizasyonu yok - Tutarlı araçların çok zayıf kullanımı - Sık sık anlamı belirsizleştiren dil bilgisi hataları - Neredeyse hiç aralık yok - Çok sık büyük harf kullanımı / noktalama hataları - Sözcüksel hatalar anlamı belirsizleştiriyor - Neredeyse hiç aralık yok - Çok sık yazım hataları

Doküman No ÜY-KL-0007
Yayın Tarihi 03.06.2025
Değişiklik No -
Değişiklik Tarihi -

0-2	- Cevap yok veya tamamen alakasız
-----	-----------------------------------

6.2 Öğrenci Merkezli Eğitim Akademisyen Öz Değerlendirme Formu

Aşağıdaki tabloyu kullanarak derslerinizi öğrenci merkezli yaklaşımlar doğrultusunda değerlendiriniz. Her madde için 1 (Hiç Katılmıyorum) ile 5 (Tamamen Katılıyorum) arasında puan veriniz.

No	Kriter	1	2	3	4	5	Alınacak Aksiyonlar
1	Öğrencilerimin öğrenme ihtiyaçlarını belirlemek için dönem başında ihtiyaç analizi ya da tanılayıcı etkinlik uygularım.						
2	Öğrenme çıktılarımlı, Bloom Taksonomisi'ne göre açık, ölçülebilir ve öğrenciye yönelik şekilde yazarım.						
3	Ders planımı oluştururken her haftanın çıktısı için uygun bir aktif öğrenme etkinliği (ör. beyin fırtınası, vaka analizi) seçerim.						
4	Sınıfta tartışma, rol oynama veya küçük grup çalışmaları gibi öğrenciyi derse aktif katacak yöntemler uygularım.						
5	Probleme dayalı öğrenme (PDÖ) veya proje tabanlı öğrenme (PTÖ) yöntemlerini derslerimde planlı olarak uygularım.						

6	Ters Yüz Edilmiş Sınıf (Flipped Classroom) modelini (ön izleme + sınıf içi uygulama) en az bir kez uyguladım.						
7	Padlet, Mentimeter, Kahoot, Google Jamboard gibi etkileşimli dijital araçlarla öğrenci katılımını destekledim.						
8	Öğrencilerin farklı öğrenme stillerini desteklemek amacıyla görsel, işitsel ve uygulamalı kaynaklar kullandım.						
9	Öğrencilerin öğrenme sürecini yansıtabilmeleri için dönem boyunca en az bir refleksiyon (yansıtma) raporu veya video istedin.						
10	Değerlendirme sürecinde öğrencilere öz değerlendirme ve akran değerlendirme formları uyguladım.						
11	Öğrencilerime anlamlı, zamanında ve bireyselleştirilmiş geri bildirim sağlamaya özen gösterdim (ör. rubrikle, sesli mesajla).						

12	Öğrencilerin ilgi ve merak alanlarını dikkate alarak ders içeriğine örnekler veya uygulamalar dahil ederim.						
13	Dönem içinde öğrenci görüşü almak için anket veya çevrim içi geri bildirim araçları kullanırım.						
14	Derslerimde öğrenciler arası akran öğretimi, istasyon tekniği veya grup sunumları gibi iş birliğine dayalı yöntemler uygularım.						
15	Öğrencileri sadece sınavla değil, proje, portfolyo, hikaye anlatımı gibi farklı değerlendirme araçlarıyla da değerlendiririm.						
16	Geri bildirim görüşmeleri düzenleyerek öğrencilerle bire bir ya da küçük gruplar halinde öğrenme sürecini değerlendiririm.						
17	Danışmanlık görevimi yürütürken öğrencilerin akademik ve kişisel gelişimlerini izler, yönlendirme yaparım.						

18	Ölçme değerlendirme verilerini analiz ederek ders içeriği veya yöntemlerde iyileştirmeye giderim (ör. eksik kalan konuyu tekrar etme).						
19	Ders içeriğimi disiplinler arası bağlamda genişletmeye çalışırım (ör. farklı alanlardan vaka veya veri dahil etmek).						
20	Öğrencilerin kendi öğrenme sürecini yönetebileceği hedef belirleme, plan yapma ve öz takip fırsatları sunarım.						

6.3 Yabancı Diller Okulu, Proje Ölçütü

100	• Çok iyi ve özgün içerik. • Anahtar sözcükler içeren not kartları kullanır. • Gerekli materyalleri son tarihten önce teslim etmiştir (gerekirse).
90	• Çok iyi hazırlanmış PPT, doğru telaffuz ve karmaşık yapılar ve akademik kelime dağarcığıyla doğru dil kullanımı
95	• Notlarından nadiren okur ve çoğunlukla kendi sözcüklerini kullanır.
85	• İyi ve özgün içerik • Anahtar sözcükler içeren not kartları kullanır.
80	• Gerekli materyalleri son tarihten önce teslim etmiştir (gerekirse).
75	• İyi hazırlanmış PPT, doğru telaffuz ve doğru dil kullanımı • Notlarından nadiren okur
70	• Tatmin edici ve özgün içerik. • Gerekli materyalleri son teslim tarihinden önce göndermemiştir (gerekirse).
65	• Materyallerde, telaffuzda ve dil kullanımında fark edilir sorunlar.
60	• Bazen notlarından okur
55	• Yetersiz içerik • Gerekli materyalleri son tarihten önce göndermedi (gerekirse).
50	• Çoğunlukla notlarından okur
0	• Yok • Sunulmadı • Cep telefonu veya tam transkripti kullandı.

6.4 Yabancı Diller Okulu, Eşleştirilmiş Konuşma Testi için Konuşma Sınav Kriterleri

İÇERİK	GRAMER	KELİME BİLGİSİ	AKICILIK & SUNUM	ETKİLEŞİMLİ İLETİŞİM
5 - İçerik sorunun gereksinimlerini tamamen karşılıyor - İçerik tamamen alakalı - Cevap çok iyi genişletilmiş ve gerekçelendirilmiş	5 - Uygun yapıların geniş yelpazesi - İletişimi engellemeyen hiçbir/küçük dilbilgisi hatası yok	5 - Geniş kelime bilgisi - Kelime bilgisinin doğru ve uygun kullanımı	5 - Konuşma akıcı - Hiç/az tereddüt - Hiç/küçük telaffuz hataları	5 -Uygun şekilde başlatır ve yanıt verir -Etkileşimi neredeyse her zaman çok iyi korur ve geliştirir
4 - İçerik çoğunlukla sorunun gereksinimlerini karşılıyor. - İçerik çoğunlukla alakalı - Cevap çoğunlukla iyi genişletilmiş ve gerekçelendirilmiş	4 - Uygun yapıların iyi bir yelpazesi - İletişimi engellemeyen birkaç dilbilgisi hatası	4 - İyi kelime bilgisi yelpazesi - Kelime bilgisinin çoğunlukla doğru ve uygun kullanımı	4 - Konuşma çoğunlukla akıcıdır - Bazen tereddütler - Birkaç telaffuz hatası	4 - Uygun şekilde başlatır ve yanıt verir - Çoğu zaman etkileşimi sürdürür ve geliştirir
3 - İçerik, sorunun gerekliliklerini yerine getirme girişimini göstermektedir - İçerik yeterince alakalıdır - Cevap yeterince genişletilmiştir	3 - Uygun yapıların yeterli aralığı - İletişimi engellemeyen bazı belirgin dilbilgisi hataları	3 -Yeterli kelime bilgisi -İletişimi engellemeyen bazı fark edilebilir ancak önemsiz hatalar	3 -Konuşma biraz akıcı - Bazı kısa duraklamalarla bazı tereddütler - Bazı telaffuz hataları	3 - Başlatır ve yeterli şekilde yanıt verir - Etkileşimi yeterli şekilde sürdürür ve geliştirir/ biraz desteğe ihtiyaç duyar
2 - İçerik, sorunun gerekliliklerini yerine getirmek için çok az çaba gösteriyor - İçerik bir şekilde alakalı - Cevap bir şekilde genişletilmiş	2 - Uygun yapıları kullanma konusunda sınırlı girişim - Bazen iletişimi engelleyen sık dilbilgisi hataları	2 - Sınırlı kelime bilgisi yelpazesi - Kelime bilgisinin sık sık yanlış kullanımı - Mesaj, kelime bilgisinin uygunsuz kullanımı nedeniyle zaman zaman belirsiz olabilir	2 - Konuşma bazen yavaş - Sık sık tereddütler - Sık sık telaffuz hataları	2 - Başlatma ve yanıtlama için sınırlı girişim - Etkileşimi sürdürme ve geliştirme için sınırlı girişim
1 - İçerik, sorunun gerekliliklerini yerine getirmek için neredeyse hiç çaba göstermiyor - İçerik çoğunlukla alakasız - Yanıt çoğunlukla genişletilmemiş	1 - Uygun yapıları kullanma girişi yok - İletişimi sıklıkla engelleyen sık dilbilgisi hataları	1 - Çok sınırlı kelime bilgisi yelpazesi - Çoğunlukla yanlış kelime bilgisi kullanımı - Mesaj sıklıkla uygunsuz kelime bilgisi kullanımıyla belirsizleşiyor	1 - Konuşma çoğunlukla yavaş ve kopuktur - Tereddütler iletişimi etkiler - İletişimi sıklıkla engelleyen sık telaffuz hataları	1 -Başlatma ve yanıtlama için çok sınırlı girişim -Etkileşimi sürdürme ve geliştirme için çok sınırlı girişim
0 - İçerik sorunun gereksinimlerini karşılamıyor - İçerik tamamen alakasız - Cevap genişletilmedi	0 - İletişimi tamamen engelleyen ciddi dilbilgisi hataları	0 - Neredeyse hiç kelime bilgisi yok - Kelime bilgisi eksikliğinden dolayı mesaj tamamen belirsiz	0 - Konuşma kavramı yok - Tereddütler iletişimi engelliyor - Telaffuz tamamen yanlış	0 - Başlatma ve yanıtlamada başarısız olur -Etkileşimi sürdürmede ve geliştirmede başarısız olur